دیدار جمعی از استادان دانشگاه‌ها و اعضای جامعه دانشگاهی کشور - 20 /خرداد/ 1397

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر امروز (یکشنبه) در دیدار صدها نفر از اساتید، اعضای هیئت‌های علمی و پژوهشگران دانشگاهها و مراکز علمی، دانشگاه را از مراکز بسیار مهم «تربیت قوه عاقله کشور» خواندند و با تبیین سه ضرورت اساسی دانشگاهها یعنی «درگیر شدن با مسائل و چالشهای کشور»، «تربیت فرهنگی، اخلاقی و هویتی دانشجویان» و «تحول دائم و اصلاح مستمر در محیط های دانشگاهی» تأکید کردند: مسائل و مشکلات کشور باید عالمانه حل شود و استفاده از توانایی ها و ظرفیت های دانشگاهها و اساتید و دستان توانا و مستعد جوانان پر تلاش و پر انگیزه در این مسیر، بسیار اساسی و مهم است.

حضرت آیت الله خامنه‌ای در ابتدای سخنان‌شان موارد مطرح‌شده از طرف اساتید در این دیدار را بسیار خوب و معطوف به مسائل و چالشهای کشور ارزیابی کردند و گفتند: در سخنان اساتید محترم به مقولات مهمی همچون اقتصاد، آسیبهای اجتماعی، برجام، آب، هواوفضا، نوآوری، دیپلماسی علمی، سینما و هنر و ازدواج و خانواده پرداخته شد که نشان‌دهنده حرکت پیشرونده فکری و انگیزه‌ای جامعه دانشگاهی است.

ایشان دانشگاه را مرکزی مهم برای «تربیت قوه عاقله کشور» خواندند و افزودند: دانشگاه خوب برای اداره کشور حیاتی است و در فرآیند ایجاد و پرورش قوه عاقله کشور، اساتید عزیز نقشی بسیار برجسته و حساس برعهده دارند.

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه به سه الزام و سرفصل اساسی برای تحقق این هدف مهم و نقش آفرینی مؤثر دانشگاهها در پیشرفت کشور اشاره کردند.

ایشان در بیان اولین سرفصل، بر «لزوم درگیر شدن دانشگاه با مسائل کشور» تأکید و خاطرنشان کردند: مشکلات امروز و فردای کشور باید عالمانه حل شود، زیرا مواجهه غیرعلمی و غیرمدبرانه با مشکلات موجب پیچیده و افزون شدن آنها خواهد شد.

حضرت آیت الله خامنه‌ای سپس با اشاره به برخی مسائل و مشکلات کشور که نیازمند ورود جدی و عالمانه دانشگاه است، گفتند: به عنوان نمونه در مسئله مهم اقتصاد که برخی معتقدند مشکلات آن ناشی از بعضی شیوه‌های مدیریتی ضعیف یا غلط است، دانشگاه باید با کار علمی و راهگشا ورود کند.

ایشان در همین زمینه افزودند: چندین بار به مسئولان عالی‌رتبه دولتی توصیه کرده‌ام که دیدگاههای متنوع اساتید اقتصاد را جمع‌آوری و از آنها استفاده کنند، زیرا دیدن و شنیدن این نظرات راهگشاست.

رهبر انقلاب اسلامی، «صنعت» را زمینه‌ای دیگر برای ورود پیشرفت‌آفرین و رونق‌بخش دانشگاهها برشمردند و با تأیید تصویب فرصت مطالعاتی یک‌ساله برای اساتید در صنعت، گفتند: دانشگاه باید از نزدیک با مشکلات صنعت آشنا شود و آنها را حل کند تا نیاز نباشد برای حل مشکلات صنعت نفت یا صنعت برق چشم به بیگانگان بدوزیم.

ایشان با اشاره به برخی سخنان از جمله ابراز ناچاری در استفاده از فناوری‌های پیشرفته شرکت‌های خارجی برای افزایش استخراج نفت، گفتند: نتیجه ناچاری در بستن قرارداد با شرکت‌های خارجی آن است که آنها مواردی را به کشور تحمیل می‌کنند.

حضرت آیت الله خامنه‌ای تجربه غنی‌سازی 20درصد را نمونه‌ای درخشان از توانایی و استعداد جوانان کشور برشمردند و خاطرنشان کردند: در دوره‌ای که برای فروش اورانیوم غنی‌شده 20درصد شرط و شروط گذاشته بودند و برخی مسئولان نیز به دادن امتیازاتی در این زمینه گرایش پیدا کرده بودند، با تلاش جوانان و با پافشاری و استقامت توانستیم به اورانیوم 20درصد دست یابیم و دنیا در کمال ناباوری دید که ما به اورانیوم امریکا وروسیه و فرانسه احتیاج نداریم.

ایشان افزودند: آن استعدادی که قادر به انجام دادن چنین کار حیرت‌انگیزی است، چرا نتواند راندمان چاههای نفت

را افزایش دهد؟
رهبر انقلاب اسلامی «آسیب های اجتماعی» را زمینه دیگری برای درگیر شدن جامعه دانشگاهی با مسائل کشور دانستند و خاطرنشان کردند: حدود سه سال است دستگاههای مختلف سه قوه را در این مسئله فعال کرده ایم و کارهای خوبی هم شده است که در درازمدت نتیجه می دهد اما دانشگاهها می توانند با پیشنهادات و راه‌حل‌های خود، حل مسئله مهم آسیب های اجتماعی را تسریع کنند.
«کمک به اصلاح زنجیره چرخه تولید و مصرف» از دیگر توصیه های حضرت آیت الله خامنه ای به اساتید و پژوهشگران دانشگاهی بود.
ایشان بررسی علمی «موانع تولید کالای با کیفیت داخلی» و «ریشه یابی روان شناختی و جامعه شناختی تمایل برخی قشرها به کالاهای خارجی» را از دیگر مسائلی دانستند که جامعه دانشگاهی می تواند درباره آنها راه‌حل‌های عالمانه، عینی و قابل تحقق دهد.
رهبر انقلاب اسلامی در جمع بندی اولین محور سخنانشان در جمع اساتید یعنی «درگیر شدن جامعه دانشگاهی با مسائل و چالشهای کشور»، بر نکته مهمی تأکید و خاطرنشان کردند: همانطور که بارها گفته ام تحقق این همکاری، نیازمند طلب و خواست مدیران و مسئولان کشور است بگونه ای که مدیر باید به در خانه دانشمندان برود نه اینکه دانشمند پشت در اتاق مدیر معطل بماند.
ایشان از مسئولان دولتی حاضر در جلسه خواستند مسئله ارتباط مراکز و دستگاهها با دانشگاهها را به‌طور جدی در جلسات دولت مطرح و پیگیری کنند.
حضرت آیت الله خامنه ای در تبیین محور دوم بحث‌شان در نشست با اساتید و محققان گفتند: عقل در نگاه اسلامی، دستگاه محاسبه کننده مادی نیست بلکه عامل تعالی و رشد انسان، معتقد کردن فرد به سبک زندگی اسلامی و تأمین کننده ارتباطات مختلف زندگی است و برای تحقق این ظرفیت عظیم، قوه عاقله باید تربیت فرهنگی، معنوی و اخلاقی یابد.
ایشان به جامعه دانشگاهی تأکید کردند: جوان پاک دانشجو را با ایمان، شجاع، اهل اقدام، اهل کار و تلاش، دارای اعتماد به نفس، حق پذیر، حق طلب، اهل مبارزه با ظلم و تعرض، و اهل مهربانی و گذشت بار بیاورید تا بتواند در آینده، جامعه را به درستی مدیریت کند.
رهبر انقلاب اسلامی به عنوان مثالی در ضرورت تربیت معنوی و اخلاقی، به ناهنجاری های رایج در فضای مجازی از جمله تهمت، بدگویی، بردن آبروی مؤمن، و برجسته کردن ضعفهای کوچک اشاره کردند و افزودند: تربیت معنوی می تواند جلوی این مشکلات را بگیرد.
حضرت آیت الله خامنه ای افزودند: جوان امروز را با هویت بار بیاورید چرا که اگر جامعه ای احساس هویت نکرد، در مقابل صداهای بلند تحکم آمیز به راحتی مغلوب می شود اما برخورداری از هویت دینی، ملی و انسانی به جامعه احساس عزت و ایستادگی می دهد.
محور پایانی مباحث حضرت آیت الله خامنه ای به بیان مصادیق عینی ضرورت «صیرورت و اصلاح و تحول دائم دانشگاهها» اختصاص داشت.
ایشان، تبدیل «رویکرد مصرف‌کنندگی علم به تولیدکنندگی علم» را از جمله این مصادیق دانستند و گفتند: بارها گفته ایم در مقابل علم دیگران شاگردی می کنیم اما شاگردی با تقلید و مصرف کردنِ همیشگی فرق دارد.
حضرت آیت الله خامنه ای با انتقاد از کسانی که معتقدند نباید دنبال تبیین و تدوین علوم انسانی اسلامی برویم زیرا علوم انسانی در همین نظریات رایج منحصر است، افزودند: این همه دیدگاههای متعارض در اقتصاد، مدیریت، فلسفه و دیگر علوم انسانی آیا نشان‌دهنده بطلان برخی دیدگاهها نیست؟ ضمن اینکه حتی در علوم تجربی نیز غلط

بودن برخی حرفها ثابت شده و می‌شود، پس چرا برخی علوم انسانی اسلامی را رد می کنند.
ایشان منتقل نشدن صحیح یا کامل علوم دیگران و به‌روز نشدن اینگونه علوم در داخل را از دیگر نشانه های ضرورت حرکت به سمت تولید علم خواندند و افزودند: نباید تجربه های غلط دوران رژیم گذشته را تکرار کرد.
حضرت آیت الله خامنه ای با یادآوری پیشرفت های تحسین برانگیز کشور در نانو، سلولهای بنیادین، هسته ای، زیست فناوری، پزشکی و علوم دیگر گفتند: برخی، این پیشرفتهای عینی را که حتی مراکز جهانی نمی توانند آنها را انکار کنند، حبابی می خوانند تا مردم و جامعه دانشگاهی را مأیوس کنند، اما اینگونه حرفها صددرصد اشتباه است.
رهبر انقلاب اسلامی در ادامه سخنانشان درباره مصادیق عینی ضرورت تحول در دانشگاهها افزودند: «هدفمند کردن تحقیقات» مهم است و پژوهشها باید با دو هدف اساسی «تأمین نیازها و حل مسائل کشور» و «رسیدن به اوج و مرجعیت علمی و حضور در جمع سرآمدان جهانی علم» صورت گیرد.
ایشان خاطرنشان کردند: موضوع مقاله محوری موافقان و مخالفانی دارد، البته مقالاتی که مورد استناد قرار می گیرد برای کشور آبرویی است اما نباید در مسیر ارتقای علمی استادان، تولید مقاله اصل و ضابطه قرار گیرد.
رهبر انقلاب «آمایش آموزش عالی» را از دیگر تحولات لازم در دانشگاهها برشمردند و افزودند: این سند در سال 95 در شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب شده اما اجرای آن پیشرفت نداشته است.
حضرت آیت الله خامنه ای خاطرنشان کردند: آمایش آموزش عالی نوعی تقسیم کار ملی میان دانشگاهها در بخشهای مختلف علمی است که ضمن هم افزایی، برنامه ریزی برای رشد علمی و ارزیابی وضع علمی کشور را آسان می کند.
«تحقق کامل نقشه جامع علمی کشور» از دیگر مسائلی بود که رهبر انقلاب آن را در مسیر اصلاح و تحول مستمر دانشگاهها ضروری دانستند.
ایشان نقشه جامع علمی کشور را خوب ارزیابی کردند اما گفتند: بدنه دانشگاهی که باید این نقشه را اجرا کند از آن، به حد کافی مطلع نیست بنابراین باید جلساتی برای تبیین و عملیاتی کردن نقشه جامع علمی در دانشگاهها برگزار شود.
«خطر نامتوازن شدن رشته های دانشگاهی و افزایش گرایش به رشته های درآمدزا» که باعث کم شدن گرایش به رشته های بسیار مهمی همچون ریاضی و فیزیک شده است و تأکید بر حل این مشکل، خواسته دیگر رهبر انقلاب از جامعه دانشگاهی بود.
رهبر انقلاب در نوعی جمع بندی خطاب به استادان و اعضای هیأت های علمی دانشگاهها تأکید کردند: دانشجویان خود را امیدوار و خوشبین به حال و آینده کشور، معتقد به توانایی ها و ظرفیت های داخلی و آشنا به موقعیت کشور تربیت کنید تا مطمئن شوند همانگونه که پیشرفتهای کشور نسبت به دو سه دهه گذشته، تحسین برانگیز است، آینده کشور نیز در مقایسه با امروز به مراتب درخشان تر خواهد بود.
رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به جایگاه رفیع جمهوری اسلامی در میان توده های اکثر ملت ها افزودند: ایران اسلامی در میان دولت های مستکبر و بی ارزش بیشترین دشمنان را دارد همانگونه که در توده های مردم منطقه و اغلب کشورها بیشترین آبرو، طرفداری و نفوذ را دارد و همین موجب شده است که دشمنان خبیث دائم به فکر توطئه باشند که به فضل الهی در مقابل ملت ایران و جمهوری اسلامی همچنان شکست خواهند خورد.
حضرت آیت الله خامنه ای با اشاره به مظلوم‌نمایی شمر زمان یعنی نخست وزیر کودک‌کش رژیم اشغالگر در سفر به اروپا گفتند: این جنایتکار که سرآمد همه ظالمان تاریخ است به اروپایی ها به دروغ گفت ایران می خواهد ما و چند میلیون یهودی را نابود کند در حالی که راه حل ما برای مسئله فلسطین کاملاً منطقی و منطبق بر موازین دموکراسی است.
رهبر انقلاب با انتقاد از سکوت اروپایی ها در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و قدس افزودند: همیشه گفته

ایم برای تعیین نوع حکومت در کشور تاریخی فلسطین باید براساس شیوه ای که همه جهان قبول دارد به افکار عمومی مراجعه کرد و از همه فلسطینیان واقعی اعم از مسلمان و یهودی و مسیحی که حداقل 80 سال در این سرزمین بوده اند چه در داخل و چه در خارج از سرزمینهای اشغالی نظرخواهی و همه پرسی شود.
حضرت آیت الله خامنه ای افزودند: این طرح جمهوری اسلامی که رسماً در سازمان ملل به ثبت رسیده است آیا با موازینی که جهان قبول دارد منطبق نیست؟ پس چرا اروپایی ها حاضر نیستند آن را بفهمند؟
در ابتدای این دیدار 13 نفر از اساتید و اعضای هیأتهای علمی حدود دو ساعت به بیان مطالب و دغدغه های خود پرداختند. آقایان:
دکتر شاهین آخوندزاده – استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر شهاب اسفندیاری – استادیار دانشگاه هنر
دکتر محمد جمشیدی – استادیار دانشگاه تهران
دکتر محمدرضا جوادی یگانه – دانشیار دانشگاه تهران
دکتر فرزاد جهان‌بین – استادیار دانشگاه شاهد
دکتر دهقانی فیروزآبادی – دانشیار دانشگاه صنعتی شریف
دکتر محمدمهدی طهرانچی – استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر پیمان صالحی – استاد دانشگاه شهید بهشتی
حجت الاسلام دکتر سیدعباس موسویان – استاد پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
دکتر کامران داوری – استاد دانشگاه فردوسی مشهد
دکتر شاهین محمد صادقی – دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
دکتر جعفر اصلانی – استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران
و خانم دکتر مریم حاج عبدالباقی – استادیار دانشگاه آزاد اسلامی
در سخنان خود بر این محورها تأکید کردند:

- انتقاد از اختلافات جناحی و انکار موفقیت‌های کشور
- ضرورت توجه به پژوهش و بالابردن سهم آن در بودجه
- انتقاد از نگاه سیاست‌زده به دانشگاه و تغییر رؤسای دانشگاه‌ها پس از تغییر دولت‌ها
- اهمیت توجه به سینما و سیاستگذاری صحیح در حوزه فرهنگ و هنر
- ضرورت درس گرفتن از برجام و فهم تجربه آن
- لزوم یافتن راه حل پایدار و اقدامات فوق العاده در برخورد با آسیب‌های اجتماعی با استفاده از ظرفیت‌های مردمی
- ابراز نگرانی از کاهش جمعیت و افزایش سن ازدواج و پیشنهاد ایجاد رشته‌های دانشگاهی مرتبط با خانواده
- ابزار نگرانی از رکود علمی در حوزه علوم فضایی
- تأکید بر لزوم جهاد علمی با الگوگیری از تجربه موفق دفاع مقدس
- لزوم توسعه صنعت هسته‌ای بویژه رآکتورهای کوچک هسته‌ای
- ضرورت اقدام عاجل درباره وضعیت آب و انجام تغییرات بنیادی برای بهبود آن
- لزوم قرار گرفتن صنعت بانکداری در خدمت اقتصاد واقعی
- توجه به دیپلماسی علمی و دیپلماسی سلامت
- لزوم برطرف کردن موانع استفاده فراگیر از کالاهای ایرانی

در پایان دیدار، نماز مغرب و عشاء به امامت رهبر انقلاب اسلامی اقامه شد و حاضران، روزه خود را همراه با ایشان افطار کردند.